

Ambulatoryjna opieka specjalistyczna

Ambulatoryjne świadczenia specjalistyczne są udzielane w poradniach specjalistycznych lub w innych komórkach organizacyjnych lecznictwa ambulatoryjnego (w przypadkach wynikających ze stanu zdrowia, także w domu chorego) przez lekarza posiadającego odpowiednie kwalifikacje albo inną osobę, która uzyskała uprawnienia do udzielania świadczeń specjalistycznych.

Ambulatoryjna opieka specjalistyczna realizowana poprzez:

- » świadczenia zabiegowe, czyli zabiegi medyczne, które były dostępne dotąd jedynie w szpitalach, a których wykonanie jest możliwe w gabinetach zabiegowych;
- » świadczenia zachowawcze, W ramach porad przeprowadzane są między innymi badania lekarskie, udzielane albo zlecane niezbędne świadczenia diagnostyczne i terapeutyczne, ordynowane są konieczne leki.

Świadczenia zachowawcze obejmują trzy główne typy porad:

- » pohospitalizacyjną,
- » kompleksową
- » specjalistyczną

W ramach **porady pohospitalizacyjnej** pacjent, który był leczony w szpitalu, może w ciągu trzydziestu dni od pobytu w oddziale udać się do lekarzy z zespołu, który zajmował się nim podczas hospitalizacji.

Kompleksowa porada specjalistyczna jest świadczeniem przeznaczonym dla pacjentów, którzy zgłaszają się do lekarza specjalisty po raz pierwszy z określonym problemem zdrowotnym. W jej przebiegu stawiana jest diagnoza i ustalane dalsze leczenie.

Jeżeli w związku z rozpoznany wcześniej schorzeniem pacjent korzysta z porad lekarza specjalisty po raz kolejny, świadczenia udzielane są w ramach **porady specjalistycznej**.

Pacjenci przyjmowani są do poradni specjalistycznych na podstawie skierowania od lekarza POZ lub innego lekarza udzielającego świadczeń w ramach umowy z NFZ.

Skierowanie jest ważne dopóty, dopóki istnieją przesłanki wskazujące na potrzebę podjęcia działań diagnostycznych lub terapeutycznych. Jeśli pacjent kontynuuje terapię w kolejnym roku kalendarzowym nie musi dostarczać nowego skierowania

Skierowanie nie jest wymagane do dermatologa, ginekologa i położnika, okulisty, onkologa, psychiatry oraz wenerologa!

Lekarz wystawiający skierowanie do specjalisty może wskazać, czy pacjent wymaga udzielenia porady w domu. Potrzebę takiej wizyty może również w razie konieczności zgłosić pacjent lub jego opiekun. Lekarz z poradni specjalistycznej ma obowiązek, w przypadkach uzasadnionych medycznie, do udzielania świadczeń w także formie porad domowych.

Organizacja pracy poradni

Poradnia specjalistyczna powinna być czynna nie krócej niż trzy razy w tygodniu po cztery godziny dziennie, w tym:

- » co najmniej raz w tygodniu w godzinach przedpołudniowych między godziną 7.30 a 14.00,
- » co najmniej raz w tygodniu w godzinach popołudniowych między godziną 14.00 a 20.00,

chyba że został uzgodniony inny harmonogram pracy poradni.

W przypadku nagłych zachorowań lub nagłego pogorszenia stanu zdrowia pacjenta świadczenie w poradni specjalistycznej winno być zrealizowane w trybie nagłym, czyli w dniu zgłoszenia. Decyzję o przyjęciu pacjenta w trybie nagłym podejmuje lekarz.

W przypadku nieobecności lekarza w pracy świadczeniodawca ma obowiązek poinformować pacjentów o sposobie zorganizowania opieki w tym okresie. Jeśli świadczeniodawca ma siedzibę w innym miejscu niż to, w którym wykonuje świadczenia, informacja powinna być umieszczona w obu miejscach.

Lekarz specjalista

przeprowadza badanie lekarskie

Zgodnie z aktualną wiedzą medyczną przeprowadza badanie pacjenta, zakończone postawieniem diagnozy wstępnej lub ostatecznego rozpoznania.

orzeka o stanie zdrowia

W zakresie określonym w Ustawie lekarz specjalista orzeka o stanie zdrowia pacjenta.

kieruje na badania

O potrzebie skierowania na badanie decyduje lekarz. Lekarz specjalista może kierować na wszystkie badania diagnostyczne niezbędne do rozpoznania choroby, postawienia diagnozy i prowadzenia terapii.

Badania diagnostyczne, na które kieruje lekarz specjalista, wykonywane są na podstawie skierowania **w miejscu wskazanym przez lekarza**.

Na badania takie jak rezonans czy tomografia (ambulatoryjne świadczenia diagnostyczne kosztochłonne – ASDK), również kieruje lekarz z poradni specjalistycznej. Pacjent może je jednak wykonać w wybranej przez siebie pracowni, laboratorium czy zakładzie diagnostycznym.

Pacjent nie ponosi żadnych kosztów badań. Pobieranie dodatkowych opłat za badanie (np. za baterie do aparatu Holtera) jest niczym nieuzasadnione.

kieruje na badania kontrolne

Jeżeli pacjent objęty stałą opieką specjalistyczną wymaga wykonania badań kontrolnych, skierowanie wystawia lekarz z poradni specjalistycznej. Świadczeniodawca pokrywa także koszty wykonania zleconych badań.

Dotyczy to również lekarza specjalisty, do którego pacjent ma prawo zgłosić się bez skierowania.

kieruje do innego specjalisty

Lekarz specjalista może skierować pacjenta do innego lekarza specjalisty. O taką konsultację może wystąpić do lekarza prowadzącego także sam pacjent.

Jeżeli pacjent jest kierowany z jednej poradni specjalistycznej do innej, wraz ze skierowaniem powinny zostać przekazane wszystkie dostępne wyniki badań.

kieruje do szpitala

Jeżeli pacjent objęty leczeniem specjalistycznym wymaga leczenia szpitalnego, lekarz z poradni specjalistycznej wystawia skierowanie do szpitala. Dołącza do niego wyniki badań diagnostycznych umożliwiające potwierdzenie wstępnego rozpoznania.

wykonuje niektóre zabiegi

Lekarz specjalista wykonuje takie zabiegi, których przeprowadzenie możliwe jest w warunkach ambulatoryjnych, a pacjent nie wymaga pobytu w szpitalu.

informuje lekarza POZ

Lekarz ubezpieczenia zdrowotnego leczący pacjenta w poradni specjalistycznej zobowiązany jest do pisemnego informowania lekarza rodzinnego o rozpoznaniu, sposobie leczenia, rokowaniu, ordynowanych lekach, ich dawkowaniu i czasie stosowania oraz o wyznaczonych wizytach kontrolnych.

Lekarz specjalista wystawia pacjentowi zaświadczenie z rozpoznaniem choroby i zalecaną farmakoterapią, na podstawie którego lekarz POZ może wystawiać recepty przez okres wskazany w zaświadczeniu od lekarza specjalisty.

a także

- » kieruje na rehabilitację;
- » kieruje na leczenie uzdrowiskowe;
- » prowadzi niezbędną edukację i promocję zachowań prozdrowotnych;
- » wykonuje badania profilaktyczne;
- » wydaje zlecenia na zaopatrzenie w wyroby medyczne, będące przedmiotami ortopedycznymi oraz środkami pomocniczymi.